

✽ خدا دانیان را دوست دارد.
امام علی (ع)

روان خوانی

روان خوانی

در کتاب فارسی چاپ ۱۳۹۰، «روان خوانی»ها به صورت هدفمند و همسو با میزان پیشرفت آموزش نشانه‌ها، نوشته و سازماندهی شده‌اند؛ به بیان دیگر، دو متن «قرآن» و «میهن ما» در پایان بخش دوم کتاب (آموزش نشانه‌ها ۱)، فقط در بردارنده ترکیب‌ها و کلماتی است که از سی نشانه آموخته شده در این بخش، ساخته شده‌اند. بنابراین، خواندن، تمرین، تکرار و نوشتن این دو متن، باعث تعمیق آموزش و یادگیری و نیز سبب افزایش دقت، شناخت و سرعت در خواندن و تشخیص نمادهای خطی می‌شود. اهداف آموزشی این بخش را در سه پهنه، به کوتاهی در پی می‌آوریم:

● شناختی

- تقویت آشنایی با نشانه‌های آوایی (صدا) زبان فارسی
- تقویت آشنایی با نشانه‌های خطی (شکل الفبا) زبان فارسی
- تقویت آشنایی بیشتر با قرآن کریم
- تقویت آشنایی بیشتر با میهن اسلامی
- غنی‌سازی ذهنی و افزایش دامنه واژگان دانش‌آموزان

● نگرش

- ایجاد علاقه نسبت به متن‌های نوشتاری فارسی
- ایجاد علاقه نسبت به خواندن متون فارسی
- ایجاد علاقه نسبت به زبان و فرهنگ فارسی
- تقویت نگرش مثبت نسبت به قرآن کریم
- تقویت نگرش مثبت نسبت به میهن اسلامی

● مهارتی

- تقویت توانایی صحیح و روان خواندن
- تقویت تشخیص و تمیز نشانه‌های خطی در کاربرد نوشتاری
- پرورش توانایی درست‌نویسی
- تقویت مهارت خوب گوش دادن
- تقویت توانایی درک و دریافت متون نوشتاری و...

متن روان خوانی‌ها

- قرآن

- میهن ما

* خدایا تو را سپاس که زیبایی‌های آفرینش را برای ما آفریدی
امام سجّاد (ع)

بخش چهارم

آموزش نشانه‌ها (دو)

بخش چهارم : آموزش نشانه‌ها (۲)

درس شانزدهم		در بازار	
	۱- آموزش نشانه (ت)		
	۲- تشخیص نشانه تشدید (ت) در کلمات مختلف		
	۳- توانایی خواندن و نوشتن کلمات با حروف خوانده شده		
	۴- آشنایی با بازار و مشاغل مختلف		
	۵- تقویت روحیهٔ سیاس‌گزاری و احترام متقابل به یکدیگر		
نشانه	کلمات جدید	شعر	شاعر
تشدید ت	نجاری - کفّاشی - قنادی - تشکر - دکان	—	—
فعالیت‌های کتاب «فارسی»		فعالیت‌های کتاب «کار»	
۱- گوش کن و بگو : آشنایی با بازار و مشاغل مختلف آن (کفّاشی، قنادی و...)		۱- بنویس : نوشتن کلمه‌ها و جمله‌های مربوط به درس.	
۲- بین و بگو : معرفی مشاغل معلّمی، نجاری، نقّاشی، بنایی		۲- کامل کن : کامل کردن کلمات، جملات و نوشتن نام تصاویر	
۳- بگرد و پیدا کن : پیدا کردن کلماتی که در آنها نشانه تشدید (ت) است. پوشیدنی‌ها و خوردنی‌ها		۳- جمله‌سازی : جمله‌سازی با کلمات، جمله‌سازی دربارهٔ تصاویر و مرتب کردن کلمه‌های به هم ریخته	
۴- به دوستان بگو : توصیف فروشگاه‌هایی که تاکنون دیده است و نام بردن افرادی که باید از آنها تشکر کرد.		۴- جواب بده : پاسخ پرسش‌ها با توجه به تصاویر	
۵- بازی : ساختن کلمات به وسیلهٔ کارت‌های حروف الفبا			

روش تدریس پیشنهادی برای آموزش شکل و صدای [ت] (در بازار)

نمونه تدریس ۱ : فعالیت ۱ :

الف) در قالب داستانی، مفاهیم درس را در کلاس مشخص می‌کنیم و هر جا به کلمات کلید و اصلی درس مثل : دکان، نجاری، کفّاشی، نجار، قنادی و تشکر رسیدیم، آن کلمه‌ها را یکی یکی معلّم یا دانش‌آموزان روی تابلو می‌نویسند.

ب) در جریان فعالیت، معلّم دانش‌آموزان را به مفاهیم درس هدایت می‌کند. مثلاً چند تصویر مرتبط به هم در مورد درس را در اختیار گروه‌ها می‌گذارد تا آنها را مرتب کنند و در مورد آن، داستان

کوتاهی بسازند. سپس نماینده هر گروه آن را برای کلاس تعریف کند و معلم نیز ضمن فعالیت دانش آموزان اشکالات تلفظی آنها را برطرف می‌کند و گاهی به آنان کمک می‌کند کلمات جدید درس را در گروه بنویسند و از روی درس در گروه بخوانند و در آخر، نتیجه فعالیت را در کلاس ارائه کنند.

تصویرهای پیشنهادی

۱- پدر با پسرش به بازار می‌روند.

۲- از دکان نجاری میخ و تخته می‌خرند.

۳- پدر به پسر کمک می‌کند تا میز بسازد.

۴- پسر میز را رنگ می‌زند.

ج) معلم از تصاویر بالا به‌عنوان پازل نیز می‌تواند استفاده کند.

فعالیت ۲: آموزگار با یکی از دانش آموزان از روی درس می‌خواند و اگر لازم بود، بقیه تکرار

می‌کنند. سپس از دانش آموزان می‌خواهد که شکل صدای جدید را در کلمات درس پیدا کنند.

این کلمات عبارت‌اند از: دکان، نجاری، کفّاشی، نجار، قنادی، تشکر و ...

نمونه تدریس ۲

وسایل: کارت‌های رنگی (آبی، سبز، قرمز، زرد و نارنجی و ...) برای گروه‌بندی - تصاویر مربوط

به موضوع درس شامل: (اره - میخ - تخته - نجار)، (آجر - خاک - ماله - بنا)، (قلم‌مو - قوطی

رنگ - مغازه رنگ‌فروشی - نقاشی)، (شیرینی - شکلات - آجیل - مغازه قنادی)، (قیچی - پارچه -

خیاط)، چسب مایع و تعدادی ورقه سفید. کارت‌های الفبای مربوط به بازی جهت کلمه‌سازی.

فعالیت دانش آموزان	فعالیت معلم
دانش آموزان برحسب رنگ کارت خود در گروه قرار می‌گیرند (رنگ آبی - سبز - قرمز - زرد و نارنجی ...).	۱- ابتدا دانش آموزان را به‌صورت تصادفی به گروه‌های چهار نفری تقسیم می‌کنیم. (با کارت‌هایی که یک طرف آن رنگی و طرف دیگر آن تصاویر مربوط به درس دارند؛ مثلاً چهار کارت که یک طرف آنها با رنگ آبی و طرف دیگر، تصاویر اژه - میخ - تخته - نجاری دارند)
دانش آموزان کارت‌های رنگی خود را برمی‌گردانند و به تصویر پشت کارت‌ها توجه می‌کنند و با بحث و گفت‌وگو ارتباط بین آنها را تشخیص می‌دهند.	۲- از دانش آموزان خواسته می‌شود که کارت‌های رنگی خود را برگردانند و به تصویر پشت آن توجه نمایند و هر گروه رابطه منطقی بین تصاویر را کشف نماید.

۳- به کار گروه نظارت می‌کند و در صورت نیاز هدایت و راهنمایی می‌نماید.

۴- از گروه‌ها خواسته می‌شود که کارت‌های تصویری خود را روی یک برگه بچسبانند.

۵- از هر گروه خواسته می‌شود که تصاویر مربوط به خود را روی تابلوی کلاس نصب نمایند.

۶- معلم با پرسش‌های متنوع توجه دانش‌آموزان را به موارد مورد نظر جلب نماید.

۷- بعد از اینکه کلمات کلیدی (نَجّار - بنا - نقاش و...) از زبان دانش‌آموزان شنیده شد، روی تخته نوشته می‌شود. نشانه تشدید معرفی می‌گردد (این علامت روی هر حرفی که دیده شود آن حرف دو بار بیان می‌شود و یک بار نوشته می‌شود).

۸- از دانش‌آموزان خواسته می‌شود که کلمات دیگری بگویند که دارای تشدید باشند.

۹- از دانش‌آموزان خواسته می‌شود کتاب «فارسی» را باز کنند. پرسش در مورد تصویر طرح می‌شود. این تصویر مربوط به کجاست؟

۱۰- متن درس خوانده می‌شود (اشکالات تلفظی برطرف شود).

۱۱- متن درس بین اعضای هر گروه تقسیم می‌شود.

۱۲- نظارت بر کار گروه‌ها انجام شود.

تصاویر خود را روی یک برگه می‌چسبانند و درباره کار نجار، وسایلی که می‌سازد (در - کمد - میز و...) ابزار و آلات نجاری (آزه - میخ - تخته و...) و... بحث و گفت‌وگو می‌کنند.

گروه ۲ (سبز رنگ)، چهار کارت با چهار تصویر مجزا که شامل: آجر - خاک - ماله - بنا هستند.

گروه ۳ (قرمز رنگ)، چهار کارت با چهار تصویر مجزا که شامل: قلم مو - قوطی رنگ - مغازه رنگ‌فروشی - نقاش هستند

گروه ۴ (زرد رنگ) چهار کارت با چهار تصویر مجزا که شامل: شیرینی، شکلات، آجیل و مغازه قنادی هستند.

گروه ۵ (نارنجی رنگ) چهار کارت با چهار تصویر مجزا که شامل: قیچی، پارچه، خیاط، پارچه‌فروش هستند.

هر گروه در ارتباط با تصاویر خود بحث و گفت‌وگو می‌کند

هر گروه به‌طور جداگانه تصویر خود را روی تابلو نصب می‌کند و درباره آن توضیح می‌دهد؛ مثلاً

گروه ۱ درباره کار نجار - وسایلی که توسط نجار ساخته می‌شود. ابزار و آلات کار نجاری، اهمیت این شغل و احترام به این قشر صحبت می‌کنند.

گروه ۲ درباره کار بنا، ساختن خانه، مدرسه و مسجد و... توسط بنا، ابزار و آلات کار بنایی (آجر، سیمان، ماله و...) اهمیت این شغل احترام به آنها... اشاره می‌کنند

۱۳- از چند دانش آموز به صورت انفرادی خواسته می شود که متن درس را کامل یا نیمه بخوانند و نیمه بعدی را فرد دیگر بخواند.

۱۴- پرسش های مربوط به «گوش کن و بگو» به صورت گروهی و یا انفرادی مطرح می شود.

۱۵- تصاویر مربوط به «بین و بگو» در گروه مورد بحث قرار می گیرد.

از هر گروه خواسته می شود که در رابطه با تصویر مورد نظر توضیح دهند.

۱۶- پرسش های مربوط به «بگرد و پیدا کن» به صورت گروهی مطرح شود.

۱۷- پرسش های مربوط به «دوستانت بگو» به صورت گروهی مطرح می شود.

۱۸- کارت های الفبایی مربوط به «فعالیت بازی» که از قبل تهیه شده است با سنجاق به پیراهن دانش آموزان وصل می شود. معلم کلمه ای مثل «پارچه» را می گوید، به همین شکل کلمه سازی با کارت های مختلف انجام می گیرد.

۱۹- کتاب کار باز می شود و تمرینات آن انجام می گیرد (به صورت فردی).

گروه ۳ درباره کار نقاشی، رنگ کردن خانه، مدرسه، مسجد، بیمارستان ها و... توسط نقاش ابزار و آلات کار نقاشی (قلم مو - رنگ و...) اهمیت این شغل و احترام به آنها... اشاره می کنند

گروه ۴ درباره کار قناد، پختن شیرینی و کیک و... توسط قناد و چیزهایی که در قنادی وجود دارد و زیاده روی نکردن در خوردن شیرینی و شکلات و تخمه و موارد بهداشتی آن، مسواک زدن و غیره اشاره می کنند.

گروه ۵ درباره فروش پارچه با انواع رنگ ها و جنس ها و... و دوختن پارچه توسط خیاط و... اشاره می کنند.

دانش آموزان کلمات را می خوانند.

نجار، بنا، نقاش و...
محمد، مکه، معلم

دانش آموزان با توجه به بحث و گفت و گوهای قبلی پاسخ پرسش را می دهند.

دانش آموزان گوش می کنند و با انگشت خود کلمات را ردیابی می نمایند.

دانش آموزان در هر گروه متن درس را می خوانند (هر نفر تقریباً ۲ خط).

دانش آموز متن درس را می خواند و بقیه گوش می کنند.

دانش آموزان پاسخ می دهند (درک مطلب)

دانش آموزان با توجه به موارد ذکر شده در جریان درس به بحث گروهی می پردازند.

نماینده هر گروه توضیحات لازم را درباره تصویر مورد نظر می دهد.

گروه ۱ کلمه های تشدیددار را می گویند. گروه ۲ پوشیدنی ها را می گویند و گروه ۳ خوردنی ها را در درس می گویند.

دانش آموزان در هر گروه به پرسش های مورد نظر پاسخ می دهند و در نهایت نماینده هر گروه برای کلاس توضیح می دهد.

دانش آموزان به ترتیب کنار هم می ایستند تا کلمه مورد نظر درست شود (پا، ر، چ-ه)

دانش آموزان مشغول انجام فعالیت (نوشتاری) می شوند.

فعالیت های کتاب «فارسی»

• گوش کن و بگو

- ۱- مادر پارچه چادر نماز را از کجا خرید؟ بازار
- ۲- مادر چه جاهایی را به دخترش نشان داد؟ فروشگاه ها و دکان ها مثل نجاری و ...
- ۳- مادر از کجا شیرینی خرید؟ قنادی

• ببین و بگو

- تصویر ۱- نجار در حال کار (آشنایی با شغل نجاری و وسایل لازم و محصولات)
- تصویر ۲- نقاش در حال کار (آشنایی با شغل نقاش و وسایل لازم و محصولات)
- تصویر ۳- معلم در حال تدریس کردن (آشنایی با کار و وسایل شغل معلمی)
- تصویر ۴- بنا در حال کار (آشنایی با شغل بنایی و وسایل لازم)

● بگرد و پیدا کن

۱- کلمه‌هایی که «تشدید» دارند. اشاره به هر کلمه که داخل درس می‌باشد. مانند دگان، نجاری،

تشکر

۲- چیزهایی که پوشیدنی و خوردنی هستند. چادر، شیرینی و

● به دوستانت بگو

۱- چه دگان‌ها و فروشگاه‌هایی دیده‌اید؟ (با استفاده از محل زندگی کودک، شغل پدر و

مادر و ...)

۲- از چه کسانی باید تشکر کنیم؟ معلم دانش‌آموزان را به ارزش کارهای دیگران و نحوه تشکر

کردن و اینکه چرا باید تشکر کرد راهنمایی می‌کند.

● بازی: ساختن کلمات با حروف الفبا (هدف درس، مرور حروف الفبای خوانده شده است).

		۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷	
		۱- آموزش نشانه‌های (ص-ص) و (ذ) ۲- تشخیص نشانه‌های (ص-ص) و (ذ) در کلمات مختلف ۳- توانایی خواندن و نوشتن کلمات با حروف خوانده شده ۴- دریا و فایده‌های آن ۵- آشنایی با پرندگان و حیوانات دریایی ۶- آشنایی با شرایط اقلیمی متفاوت و بی‌بردن به قدرت خدا با توجه به تنوع در خلقت ۷- ثبت خاطرات و نقاشی کردن و اهمیت آن به منظور حفظ برای آینده	
شاعر	شعر	کلمات جدید	نشانه
جعفر ابراهیمی (شاهد)	دریا	صدای - صاف - صدف - مخصوص	ص-ص
		لذت - دلپذیری - آذر - گذشته	ذ
فَعَالِیَّت‌های کتاب «کار»		فَعَالِیَّت‌های کتاب «فارسی»	
۱- بنویس : نوشتن کلمه‌ها و جمله‌های مربوط به درس. ۲- کامل کن : کامل کردن کلمات و جملات مربوط به درس، کامل کردن جدول مربوط به حرف ۳- جمله‌سازی : جمله‌سازی درباره تصاویر، جمله‌سازی درباره کلمات مطرح شده ۴- کلمه‌سازی : ساختن کلمات مربوط به درس ۵- وصل کردن : وصل کردن کلماتی که (ا) مالکیت دارند. مانند : آبِ صاف و وصل کردن سیلاب‌ها و ساختن کلمه‌ها ۶- نوشتن پنج چیز که در دریا وجود دارد ۷- تشخیص جمله‌ها به فعل مناسب ۸- پاسخ به پرسش‌های مطرح شده با توجه به تصویر		۱- گوش کن و بگو : آشنایی با دریا و عوامل موجود در آن، همراهی خانواده در مسافرت ۲- ببین و بگو : بیان تصاویر که دارای صدای (ص-ص) و (ذ) هستند. مانند (صدف، اذان، ذرت، صندوق) ۳- بگرد و پیدا کن : پیدا کردن کلماتی که نشانه‌های (ص-ص) و (ذ) دارند و تشخیص نشانه‌های مورد نظر در کلمات ۴- به دوستان بگو : بیان احساسات درونی نسبت به دریا و مسافرت ۵- بازی : پیدا کردن چیزهای پنهان ۶- کتابخوانی : بیان داستان شنیده شده	

روش‌های تدریس پیشنهادی برای آموزش شکل و صدای **ص** (صدای موج) فعالیت ۱:

الف) مفاهیم درس را با شیوه‌های گوناگون مانند داستان بازی، و... در کلاس مشخص می‌کنیم و هر جا به کلمات کلیدی درس مثل: صدا، صاف، صدف‌های مخصوص رسیدیم، آن کلمه‌ها روی تابلو نوشته می‌شود.

- ۱- منظره‌ای از دریا و صدف‌های کنار آن
 - ۲- خانواده‌ای از ماشین بیرون می‌آیند.
 - ۳- بچه‌ها مشغول جمع کردن صدف هستند.
 - ۴- بچه‌ها با صدف‌ها شکل می‌سازند.
- ب) معلّم از تصاویر بالا به‌عنوان جورچین نیز می‌تواند استفاده کنند.

فعالیت‌های کتاب «فارسی»

● گوش کن و بگو

- ۱- آذر با چه کسانی به مازندران رفته بود؟ با خانواده‌اش
- ۲- چه جانورانی مخصوص دریا هستند؟ نهنگ، کوسه، هشت‌پا و...

● ببین و بگو

- ۱- ذرت (آشنایی با محصولات کشاورزی، موارد استفاده آن در خوراک و صنعت)
- ۲- تصویر مردی در حال اذان گفتن (آشنایی با مقدمات نماز)
- ۳- تصویر صابون (آموزش بهداشت)
- ۴- تصویر صندوق (آشنایی با وسیله)

● بگرد و پیدا کن

- ۱- کلمه‌هایی که «ذ» دارند. گذشته، آذر، لذت، دلپذیر
- ۲- کلمه‌هایی که «ص» دارند. صاف، صدا، صدف، مخصوص

● به دوستان بگو

- ۱- دریا چه چیزهایی را به یاد می‌آورد؟ (با توجه به نظر دانش‌آموز پاسخ داده شود.)
- ۲- در مسافرت از دیدن چه چیزهایی لذت می‌بری؟ (بیان احساسات شخصی)

● بازی

پیدا کردن وسیله‌ای که در کلاس پنهان یا جابه‌جا شده و نوشتن نام آن روی تخته توسط دانش‌آموزی که از کلاس خارج شده است.

روش تدریس پیشنهادی برای آموزش شکل و صدای **ذ** (سفر دلپذیر) فعالیت ۱:

الف) مفاهیم درس را با روش‌های یاد شده، در کلاس مشخص می‌کنیم و کلمات کلیدی درس مثل: اذان، ذرت، لذت، آذر و... نوشته می‌شود.

تصویرهای پیشنهادی

۱- ماشینی کنار در منزل، پدر در عقب ماشین را باز کرده، پسری چمدانی را می‌آورد و دختر با مادری زنبیلی را می‌آورند.

۲- ماشینی که در حال حرکت در جاده است.

۳- خانواده در کنار شالیزاری ایستاده‌اند و مشغول تماشا هستند.

۴- خانواده به کارگران شالیزار کمک می‌کنند و برنج می‌چینند.

ب- معلم از تصاویر بالا به‌عنوان جورچین نیز می‌تواند استفاده کند.

فعالیت ۲: معرفی شکل و صدای (ذ) در قالب کلماتی مثل گذشته، آذر، لذت، دلپذیری که در

متن درس آمده است.

فعالیت ۳: آموزگار با یکی از دانش‌آموزان از روی درس می‌خواند و اگر لازم بود، بقیه تکرار

می‌کنند. سپس، از دانش‌آموزان می‌خواهد که شکل صدای جدید را در کلمات درس پیدا کنند. این کلمات عبارت‌اند از: گذشته، آذر، لذت، دلپذیری.

درس هجدهم : علی و معصومه – مثل خورشید			
		۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰	
۱- آموزش صدا و نشانه (ع-ع-ع) و (ثث) ۲- برقراری روابط عاطفی و اجتماعی ۳- تشخیص نشانه (ع-ع-ع) و (ثث) در اول، وسط و آخر کلمات ۴- توانایی خواندن و نوشتن کلمات با حروف خوانده شده ۵- تقویت روحیه رفتار مناسب با دیگران ۶- تقویت روحیه احترام به معلم و دوستان ۷- تقویت روحیه نظم در کارها ۸- توجه به روز و شب به عنوان مظاهر خلقت خداوند ۹- توجه به تفاوت روز و شب ۱۰- آشنایی با نور ماه که به آن مهتاب می‌گویند.			
شاعر	شعر	کلمات جدید	نشانه
-	-	بعد - جمع - معلم - شروع - عزیز - معصومه - علی	(ع-ع-ع)
		ثریا - مثل - باعث - نائیه	ثث
فعالیت‌های کتاب «کار»		فعالیت‌های کتاب «فارسی»	
۱- بنویس : نوشتن کلمه‌ها و جمله‌های مربوط به درس. ۲- کامل کن : کامل کردن جملات مربوط به درس و کامل کردن جملات به کمک تصویر ۳- جمله‌سازی : جمله‌سازی درباره تصویرها و کلمات ۴- مرتب کردن : مرتب کردن کلمات مطرح شده در ساختن جمله مناسب		۱- گوش کن و بگو : آشنایی با آداب معاشرت، رعایت ادب و احترام و پاسخ پرسش‌های مطرح شده در درس و درک مطلب ۲- ببین و بگو : بیان تصاویری که دارای صدای (ع-ع-ع) و (ثث) هستند مانند عینک، عروسک، دست‌کشیف - نائیه شمار ۳- بگرد و پیدا کن : پیدا کردن کلماتی که نشانه‌های (ع) و (ثث) هستند ۴- به دوستان بگو : بیان احساسات درونی ۵- نمایش : کارهای کلاس و آموزگار به صورت نمایش اجرا می‌شود. ۶- کتاب‌خوانی : بیان کتاب خوانده شده	

روش تدریس پیشنهادی برای آموزش شکل و صدای **ع-ع-ع** (بچه‌های خوب)

فعالیت ۱ :

الف) مفاهیم درس را با شیوه‌های متنوع در کلاس مشخص می‌کنیم و کلمات کلیدی درس مثل : علی، معلم، شروع، بعد جمع و عزیز روی تابلو نوشته می‌شود.

تصویرهای پیشنهادی :

۱- خواهر و برادری در پارک بازی می‌کنند.

۲- از سرسره بالا می‌روند.

۳- دختر جلوی سرسره زمین می‌خورد.

۴- برادر دست خواهرش را می‌گیرد و او را بلند می‌کند.

ب) معلم از تصاویر بالا به‌عنوان جورچین نیز می‌تواند استفاده کند.

فعالیت ۲ : آموزگار با یکی از دانش‌آموزان از روی درس می‌خواند و اگر لازم بود، بقیه تکرار

می‌کنند. سپس، از دانش‌آموزان می‌خواهد که شکل صدای جدید را در کلمات درس پیدا کنند.

این کلمات عبارت‌اند از : علی، بعد، جمع، معلم، شروع، عزیز، معصومه

فعالیت‌های کتاب «فارسی»

● گوش کن و بگو

۱- علی و معصومه وقتی به‌جایی وارد می‌شوند، چه می‌کنند؟ اول در می‌زنند، سلام می‌کنند

و...

۲- چه چیزهایی باعث روشن شدن زمین می‌شوند؟ نور خورشید، ماه و...

● ببین و بگو

تصویر ۱- عینک (آشنایی با فایده‌های عینک، موارد استفاده از عینک، انواع عینک :

آفتابی، طبی و...)

تصویر ۲- عروسک (آشنایی با وسایل بازی)

تصویر ۳- دست کتیف (اهمیت رعایت بهداشت فردی)

تصویر ۴- ثانیه‌شمار (آشنایی با ساعت و عقربه‌ها، اهمیت زمان و...)

نکته : معلم کلمات استخراج شده از تصاویر را روی تابلو بنویسد.

● بگرد و پیدا کن

۱- کلمه‌هایی که «ع» دارند. علی، بعد، جمع، معلم، شروع، عزیز، معصومه و...

۲- کلمه‌هایی که «ث» دارند ثریا - مثل - باعث - ثانیه

● به دوستان بگو

۱- برای اینکه بزرگترها را خوشحال کنی، چه کار می‌کنی؟ به آنها سلام می‌کنم، به آنها ...

نمونه طرح درس پیشنهادی

موضوع درس : فارسی
شماره درس : هجدهم
نشانه : (ع-ع)
عنوان درس : علی و معصومه
زمان : براساس سه جلسه برنامه ریزی زبان آموزی
پایه : اول
تعداد : (تعداد نفرات کلاس)

اهداف درس :

آموزش صدا و نشانه (ع-ع-ع)

تقویت مهارت های گوش دادن و سخن گفتن

تشخیص (ع-ع-ع) در اول ، وسط و آخر کلمات

توانایی خواندن و نوشتن کلمه‌ها با حروف خوانده شده

تقویت روحیه احترام به بزرگترها مانند : سلام کردن ، اجازه گرفتن و...

توجه به سخنان معلم در کلاس و احترام به دوستان

تقویت روحیه نظم در کارها

ابزار آموزشی : کتاب های درسی ، تابلوی کلاس ، کارت کلمات ، کارت تصاویر و...

مدل کلاس : هر نوع چینی به صورت گروهی

روش تدریس : مشارکتی ؛ توضیحی ، پرسش و پاسخ و...

روش ارزشیابی : توصیفی با استفاده از روش مشاهده

ابزار ارزشیابی : چک لیست

فعالیت های معلم	فعالیت دانش آموزان
● معلم ابتدا دانش آموزان را با کارت های رنگی به گروه های دو یا سه نفری تقسیم می کند. کارت ها دورو دارند. یک طرف رنگی است. مثلاً قرمز و طرف دیگر تکه بریده ای از یک تصویر است، مثل درب زدن هنگام ورود و یا ...) ● و از دانش آموزان می خواهد که طبق رنگ کارت خود در گروه قرار گیرند.	● دانش آموزان کارت های خود را دریافت می کنند و طبق رنگ کارت در گروه خود قرار می گیرند. (آبی - زرد - سبز - قرمز - نارنجی با توجه به تعداد دانش آموزان هر کلاس). ● دانش آموزان با کنار هم قرار دادن کارت های خود در هر گروه، تصویری را به دست می آورند که مربوط به درس است.
● معلم از دانش آموزان می خواهد که کارت های خود را برگردانند و به تصویر پشت آن توجه کنند و تصویر گروه خود را با کارت های هر نفر از اعضای گروه کامل نمایند. (جورچین)	● دانش آموزان با دقت به تصویر نگاه می کنند و درباره آن مشورت می کنند و نماینده گروه، صحبت های گروه خود را بیان می کند.
● معلم از دانش آموزان می خواهد که به تصویر به دست آمده، به دقت نگاه کنند و درباره آن با هم مشورت کنند و نکات آن را بیان کنند. ● با طرح پرسش های متنوع، توجه دانش آموزان را به موارد مورد نظر جلب می کند.	● گروه آبی: سلام کردن دو کودک به پدر یا مادر ● گروه قرمز: درب زدن قبل از ورود ● گروه سبز: گوش کردن در کلاس درس ● گروه نارنجی: جمع کردن وسایل بعد از درس ● گروه زرد: اجازه گرفتن هنگام استفاده از وسایل دیگران ● و ...
● معلم از دانش آموزان می خواهد که کتاب خود را باز کنند و هر گروه خطی را بخوانند. در صورتی که به کلمه ای رسیدند که نشانه جدید را داشت و نتوانستند آن را بخوانند، از گروه کمک بگیرند؛ و یا در صورت نیاز از معلم کمک گرفته و کلمه را بخوانند.	● دانش آموزان کتاب ها را باز می کنند و هر گروه خطی از متن کتاب را می خواند و در صورتی که به نشانه جدیدی رسیدند که تاکنون نخوانده اند، از هم گروه های خود کمک می گیرند و یا از معلم کمک گرفته و کلمه را می خوانند.
● معلم از دانش آموزان در هر گروه می خواهد که از روی متن درسی بخوانند.	● نماینده ای از هر گروه خط مربوط به گروه خود را می خواند تا درس به طور کامل خوانده شود. به این ترتیب، شماره بعدی هر گروه برای بار دوم درس را می خوانند و به همین ترتیب کار ادامه می یابد تا با دقت و توجه بخوانند. (البته با توجه به زمان) ● دانش آموزان گوش می دهند و در صورت نیاز پاسخ می دهند و تکرار می کنند.

- معلم توضیحات لازم را می‌دهد تا درس کامل شود. با تکیه بر کلمات جدید و اینکه این نشانه هم مثل (ص ص) که در بعضی کلمات به جای (س س) می‌نشست، یا (ذ) که به جای (ز) می‌نشست؛ گاهی اوقات به جای (أ، ا، آ) می‌آید. یعنی وقتی که می‌گوییم «علی»، آن را با (أ) نمی‌نویسیم بلکه با (ع) غیر آخر می‌نویسیم. وقتی می‌گوییم «بعد»، آن را با (ع) وسط می‌نویسیم. معلم علت تغییر شکل در هر قسمت را کاملاً توضیح می‌دهد. مثلاً می‌گوید که چرا بعضی اوقات (ع) در وسط می‌آید؟ و یا از دانش‌آموزان می‌پرسد. همچنین مثال برای (ع) آخر چسبان می‌آورد. مثل: جمع، شمع، و... و (ع) آخر. مثل: شروع.
- توجه: در چهار شکلی‌ها جا افتادن اینکه کدام شکل را در اول، وسط و یا آخر ننویسند، بسیار مهم است. به سبب سهولت کار، باید کلماتی را با جای خالی در نشانه (ع) داد تا خودشان کامل کنند و به تجربه یاد بگیرند که کدام شکل در کجای کلمه می‌آید. همچنین باید توجه داشت که نشانه (ع) از خود صدایی ندارد و با ترکیب مصوت‌ها، صدادرار می‌شود. مثال: عَ عِ عَا عَو عِ
- معلم از دانش‌آموزان می‌خواهد که کلمات دیگری را بگویند که این نشانه را دارند.
- بازی
- معلم می‌تواند کلماتی را که یکی از نشانه‌های (ع) دارد، عنوان کند تا دانش‌آموزان تشخیص دهند که کجای کلمه است؛ و یا تصاویر واژه‌ها را نشان دهد تا دانش‌آموزان بگویند که کدام شکل نشانه (ع) دارد.
- معلم می‌تواند تصاویری را که (ع) دارند، نشان دهد تا دانش‌آموزان جمله‌ای بسازند.
- معلم از دانش‌آموزان می‌خواهد که نشانه جدید را در جدول الفبا پیدا کنند و جای آن را یاد بگیرند.
- فعالیت‌ها:
- ببین و بگو
- معلم از دانش‌آموزان می‌خواهد که درباره تصاویر مربوط به «ببین و بگو» بحث کنند و جمله‌ای بسازند.

- دانش‌آموزان کلمات (عمو، ساعت، عروسک، عینک، عروس سعید، مسعود و...) را نام می‌برند.
- دانش‌آموزان جای نشانه (ع) را در جدول آواها و صداها (الفبا) نشان می‌دهند و یاد می‌گیرند.
- نماینده هر گروه درباره تصویر توضیحات لازم را می‌دهد و جمله ساخته شده را بیان می‌کند.
- دانش‌آموزان به پرسش‌های «ببین و بگو» پاسخ می‌دهند.
- هر گروه پاسخ خود را پس از مشورت می‌گوید.
- دانش‌آموزان پاسخ‌ها را به نوبت در گروه عنوان می‌نمایند؛ سایر اعضا در گروه گوش می‌دهند.
- هر کدام از بچه‌ها نقش خود را عهده دار می‌شوند و به ایفای نقش می‌پردازند.
- بعضی از دانش‌آموزان داوطلب، این کار را انجام می‌دهند.
- دانش‌آموزان کلمه‌ها و جمله‌های درس را می‌نویسند.

- معلم می‌تواند کلماتی را که یکی از نشانه‌های (ع) دارد، عنوان کند تا دانش‌آموزان تشخیص دهند که کجای کلمه است؛ و یا تصاویر واژه‌ها را نشان دهد تا دانش‌آموزان بگویند که کدام شکل نشانه (ع) دارد.
- معلم می‌تواند تصاویری را که (ع) دارند، نشان دهد تا دانش‌آموزان جمله‌ای بسازند.
- معلم از دانش‌آموزان می‌خواهد که نشانه جدید را در جدول الفبا پیدا کنند و جای آن را یاد بگیرند.
- فعالیت‌ها:
- ببین و بگو
- معلم از دانش‌آموزان می‌خواهد که درباره تصاویر مربوط به «ببین و بگو» بحث کنند و جمله‌ای بسازند.

● جملات با استفاده از درس یا تصاویر توسط دانش‌آموزان کامل می‌شود.
دانش‌آموزان با توجه به تصویر این تمرین، جمله‌ای درباره آن می‌نویسند.
دانش‌آموزان شکل مورد نظر را به یک نقاشی زیبا تبدیل می‌کنند و برای هر یک از شکل‌های (ع) یک یا چند کلمه می‌نویسند.

● معلم پرسش‌های «گوش کن و بگو» را به صورت گروهی یا فردی مطرح می‌کند تا دانش‌آموزان پاسخ دهند.
● معلم پرسش‌های مربوط به «بگرد و پیدا کن» را به صورت گروهی مطرح می‌کند و از گروه می‌خواهد که به سؤال‌ها پاسخ دهند.
(او به این سؤالات اضافه می‌کند و گروه‌ها را مورد تشویق قرار می‌دهد.)

● به دوستانت بگو

● معلم پرسش مربوط (به دوستانت بگو) را به صورت گروهی مطرح می‌کند، هر نفر باید، با رعایت نوبت در گروه، برای هم گروه‌های خود پاسخ را عنوان کند. (معلم در تمام مراحل فعالیت بر کار گروه‌ها نظارت دارد و در صورت لزوم راهنمایی لازم را انجام می‌دهد)

● نمایش :

● معلم راجع به فعالیت‌های نمایش توضیح می‌دهد.
توجه : این نمایش را می‌توان در گروه‌ها هم اجرا کرد.
در هر گروه یک نفر معلم است و بقیه اعضا، دانش‌آموزان می‌شوند. با این کار، تعداد بیشتری مشارکت خواهند داشت.

● کتاب خوانی

● معلم از دانش‌آموزان می‌خواهد داستانی را که قبلاً خوانده‌اند یا برایشان خوانده شده است، برای دوستان خود بیان کنند.

بنویس

کامل کن

معلم از دانش‌آموزان می‌خواهد که برای این تصویر جمله‌ای بنویسند.

بازی (فعالیت تکمیلی)

معلم چهار شکل (ع) را به هر گروه می‌دهد تا هر نفر به دلخواه خود یکی را تزیین نمایند و به این ترتیب، شکل‌های بسیار زیبایی تولید می‌شود. سپس از آنها می‌خواهد که برای هر یک از شکل‌های نشانۀ (ع) یک یا چند کلمه بنویسند.

● نمایش : معلّم می‌تواند از رفتار بچه‌ها (معلّم بازی)، به بررسی کار معلّمی خود بپردازد و از زاویه نگاه دانش آموزان، عملکرد خود را ارزیابی کند.

● کتاب خوانی : یک نفر به صورت داوطلب کتابی را که هفته پیش خوانده شد، برای دیگران تعریف می‌کند. بهتر است :

۱- سؤالاتی از کتاب مطرح شود .

۲- چند نفر، هرکدام بخشی از کتاب را تعریف کند.

۳- هر یک از دانش آموزان، داستان را به شکل دیگری تمام کند.

نمونه چک لیست پیشنهادی برای ارزشیابی درس هجدهم

گروه ۳			گروه ۲			گروه ۱			مشاهدات
...	...	...	.	.	...	مینا	زهرا	فاطمه	انتظارات
									دانش آموز بتواند : از روی درس روان و درست بخواند. ویژگی های بجه با ادب را به درستی بیان کند. به صحبت های دوستانش در گروه با دقت گوش کرده و به موقع واکنش نشان دهد. به سؤال هایی که از او پرسیده می شود پاسخ مناسب بدهد. در گروه، نوبت و احترام دیگران را در جهت صحبت کردن رعایت کند. مخالفت خود را با نظرات دیگران با دلیل نشان دهد. (نقد کند) کلماتی را که با نشانه های جدید ساخته شده اند به راحتی بخواند و بنویسد. اسم هریک از شکل های نشانه جدید را بیان کند. کلمه هایی که نشانه ای جدید دارند، در متن پیدا کرده و با آنها جمله سازی کند. نظراتش را در کلاس به راحتی با دیگران در میان گذارد. در تشخیص موضوع نمایش، فعالانه شرکت کند.

درس نوزدهم :		حلزون	
۱- آموزش صدا و نشانه (ح ح) ۲- تشخیص نشانه (ح ح) در کلمات مختلف ۳- توانایی خواندن و نوشتن کلمات خوانده شده ۴- آشنایی با زندگی حلزون			
نشانه	کلمات جدید	شعر	شاعر
ح ح	حلزون - احساس - حال - حرکت - حیوان - صبح	آزاد	-
فعالیت های کتاب «فارسی»		فعالیت	
۱- گوش کن و بگو : پاسخ پرسش های مطرح شده در درس (درک مطلب) ۲- بین و بگو : بیان تصاویری که دارای صدای (ح ح) می باشند مانند : (حوله، تمساح، حمام، ساحل) ۳- بگرد و پیدا کن : پیدا کردن کلماتی که دارای صدای (ح ح) و (ه ه) هستند. ۴- به دوستان بگو : بیان کردن حالت دفاعی حیوانات هنگام خطر و ترس و بیان اطلاعات دانش آموزان درباره حیوانات ۵- نمایش : نمایش نوع حرکت جانوران ۶- کتاب خوانی : بیان علاقه کودک نسبت به کتاب خوانده شده و شخصیت های داستان		۱- بنویس : نوشتن کلمه ها و جمله های مربوط به درس ۲- کامل کن : کامل کردن جدول حروف و ساختن کلمه، کامل کردن جملات با کلمات مناسب ۳- جمله سازی : جمله سازی درباره تصاویرها و کلمات ۴- نوشتن : نوشتن نام تصاویر	

روش های تدریس پیشنهادی برای آموزش شکل و صدای ح ح (حلزون) فعالیت ۱

الف) مفاهیم درس را با شیوه های متنوع در کلاس مشخص می کنیم و کلمات کلیدی مثل حلزون، احساس، حرکت، حال، صبح، حیوان روی تابلو نوشته می شود.
تصویرهای پیشنهادی :

- ۱- حلزونی روی شاخه ای مشغول حرکت است.
- ۲- کودکی در حال تماشای حلزون

۳- حلزون سرش را به داخل صدفش برده.

۴- حلزون‌های زیادی اطراف بچه‌ها را گرفته و بچه‌ها ترسیده‌اند.

ب) معلم می‌تواند از تصاویر بالا به عنوان پازل استفاده کند.

فعالیت ۲: آموزگار با یکی از دانش‌آموزان از روی درس می‌خواند و اگر لازم باشد، بقیه تکرار

می‌کنند. سپس از دانش‌آموزان می‌خواهد که شکل صدای جدید را در کلمات درس پیدا کنند.

این کلمات عبارتند از: حلزون، احساس، حرکت، حال، صبح، حیوان.

فعالیت‌های کتاب «فارسی»

● گوش کن و بگو

۱- بدن حلزون چگونه است؟ نرم و چسبناک است.

۲- وقتی حلزون می‌ترسد به کجا می‌رود؟ درون صدفش که به پشتش چسبیده است.

۳- حلزون چگونه راه برگشت خود را پیدا می‌کند؟ از اثرش که روی زمین و چیزهای دیگر

می‌ماند.

● ببین و بگو

تصویر ۱- حوله (توجه به سلامت و بهداشت، استحمام، حوله شخصی و ...)

تصویر ۲- تمساح (آشنایی با حیوانات و تنوع در مخلوقات الهی)

تصویر ۳- حمام با دوش (توجه به بهداشت و نقش آن در سلامتی)

تصویر ۴- ساحل (توجه به دریا و فایده آن و زیبایی‌های آفرینش)

نکته: بهتر است معلم کلمات استخراج شده از تصاویر را (خودش یا دانش‌آموزان) روی تابلو

بنویسند. کلماتی را که خود یا دانش‌آموزان از تصاویر استخراج می‌کنند.

● بگرد و پیدا کن

۱- سه کلمه از درس پیدا کن که شکل (ه) داشته باشد. هزاران، همه، همین، هرچیز، آنها و ...

۲- کلمه‌هایی که شکل (ح) داشته باشد؛ مانند: حلزون، احساس، حرکت، حال، صبح،

حیوان و ...

● به دوستان بگو

۱- حیواناتی مانند جوجه تیغی و لاک‌پشت هنگام ترس چه کاری‌کنند؟ جوجه تیغی، تیغ پرت

می‌کند و خودش را گرد می‌کند. لاک‌پشت در لاک خود پنهان می‌شود.

- ۲- نام بردن حیواناتی مثل حلزون که بدنی نرم دارند. مانند کرم، مار و... .
- نمایش: نام بردن حیوان مورد علاقه و تقلید حرکت آن. معلم کوشش کند که این حیوانات را دسته بندی کند مثلاً حیوانات خانگی، جنگلی، پرنده ها و... .
 - کتاب خوانی: بهتر است معلم بپرسد: از چه چیزهایی لذت بردی؟ داستان، نامها، شکل کتاب و... .
 - باهم بخوانیم: برای این درس، شعر کوتاهی انتخاب و در کلاس خوانده شود. (شعر باید مورد علاقه بچه ها باشد و از شعر شاعران منطقه خود نیز در صورت امکان استفاده شود و...).

تصویرهای پیشنهادی

۱- نمایی از مسجد

۲- پسری به مسجد وارد می شود.

۳- پسر در حال وضو گرفتن

۴- پسر در صف نماز جماعت نماز می خواند.

ب) معلم از تصاویر بالا به عنوان جورچین نیز می تواند استفاده کند.

فعالیت ۲: آموزگار یا یکی از دانش آموزان از روی درس می خواند و اگر لازم باشد،

بقیه تکرار می کنند. سپس، از دانش آموزان می خواهد که شکل صدای جدید را در کلمات درس پیدا کنند.

این کلمات عبارت اند از: حوض، وضو، رضا و مریض

فعالیت های کتاب «فارسی»

● گوش کن و بگو

۱- صدای اذان از کجا به گوش می رسد؟ از بلندگوی مسجد

۲- انقلاب اسلامی در چه روزی پیروز شد؟ بیست و دوم بهمن

● بین و بگو

تصویر ۱- طوطی (آشنایی با پرندگان)

تصویر ۲- قطار (آشنایی با وسایل نقلیه)

تصویر ۳- حوض (توجه به اهمیت آب، این نعمت الهی در حفظ بهداشت و سلامتی)

تصویر ۴- وضو گرفتن (آشنایی برای نزدیک تر شدن به پروردگار با نماز و مقدمات آن)

نکته: بهتر است کلمات استخراج شده از تصاویر (توسط معلم یا دانش آموزان) روی تابلو

نوشته شود.

روش های تدریس پیشنهادی برای آموزش شکل و صدای **ط** (خاطرات انقلاب)

فعالیت ۱

الف) مفاهیم درس را با روش های گوناگون در کلاس روشن می کنیم و کلمات کلیدی درس مثل

حیاط، خاطرات، طولی، وطن را روی تابلو می نویسیم.

تصویرهای پیشنهادی

- ۱- تصویری از مردم در حال شعاردادن در خیابان و در طرف دیگر سربازانی که با تفنگ ایستاده‌اند.
- ۲- سربازانی که مشغول تیراندازی به مردم هستند.
- ۳- چند نفر شهید شده‌اند و در خیابان افتاده‌اند.
- ۴- شهیدان با آمبولانس به بیمارستان منتقل می‌شوند.
- ۵- معلم از تصاویر بالا به عنوان جورچین نیز می‌تواند استفاده کند.
- ۶- فعالیت ۲: آموزگار یا یکی از دانش‌آموزان از روی درس می‌خواند و اگر لازم بود بقیه تکرار می‌کنند. سپس، از دانش‌آموزان می‌خواهد که شکل صدای جدید را در کلمات درس پیدا کنند. این کلمات عبارتند از: حیاط، خاطرات، طولی، وطن.

فعالیت‌های کتاب فارسی

● بگرد و پیدا کن

- ۱- برای هر کدام از شکل‌های (ضض) یک کلمه بگو. ض: رضا، وضو، حاضر، ریاضی.
ض: مریض، حوض
- ۲- کلمه‌هایی را که نشانه «ط» دارند: حیاط، خاطرات، طول و وطن
به دوستان بگو
- ۱- مردم در روز بیست و دوم بهمن چه می‌کنند؟ جشن می‌گیرند، شادی می‌کنند و خاطرات انقلاب را می‌گویند.
- ۲- چه وقت‌هایی اذان می‌گویند؟ قبل از هر نوبت نماز

درس بیست و یکم : لاک پشت و مرغابی‌ها — درس آزاد			
		۱- آموزش صدا و نشانه (غ-غغ غ) ۲- تقویت روحیه همکاری و کمک به دیگران ۳- توانایی خواندن و نوشتن کلمات با حروف خوانده شده ۴- تشخیص نشانه (غ-غغ غ) در کلمات مختلف ۵- رعایت ادب و احترام هنگام سخن گفتن	
شاعر	شعر	کلمات جدید	نشانه
-	-	مرغابی - غمگین - جغد - کلاغ - جیغ	غ-غغ غ
فعالیت های کتاب «کار»		فعالیت های کتاب «فارسی»	
۱- بنویس: نوشتن کلمه‌ها و جمله‌های مربوط به درس ۲- کامل کن: کامل کردن جملات ناقص و کامل کردن جملات با حروف مطرح شده، کامل کردن جدول ۳- کلمه سازی: نوشتن کلماتی که صدای (غ) دارند. ۴- تشخیص جملات درست و نادرست با توجه به متن درس		۱- گوش کن و بگو: پاسخ پرسش‌های مطرح شده در درس (درک مطلب) ۲- بین و بگو: بیان تصاویری که دارای صدای (غ) در آنها می‌باشد. ۳- برگرد و پیدا کن: پیدا کردن کلماتی که صدای (غ) دارند. (دردرس) ۴- به دوستان بگو: آشنایی با پرندگان که در آب زندگی می‌کنند. ۵- بازی: بازی با کلماتی که صدای مشترک دارند.	

روش‌های تدریس پیشنهادی برای آموزش شکل و صدای غ-غغ غ

(لاک پشت و مرغابی‌ها)

فعالیت ۱

الف) مفاهیم درس را با شیوه‌های متنوع و خلاق در کلاس روشن می‌کنیم و کلمات کلیدی درس مثل: مرغابی، جیغ، غمگین، جغد و کلاغ را روی تابلو می‌نویسیم.

تصویرهای پیشنهادی

- ۱- پرواز مرغابی‌ها در آسمان
- ۲- شکارچی به سمت مرغابی تیراندازی می‌کند.
- ۳- یکی از مرغابی‌ها در حال زمین افتادن

۴- خواهر و برادری کنار مرغابی با ناراحتی نشسته‌اند.
 ب) معلّم از تصاویر بالا به عنوان پازل نیز می‌تواند استفاده کند.
فعالیت ۲: آموزگار یا یکی از دانش‌آموزان از روی درس می‌خواند و اگر لازم باشد، بقیّه تکرار می‌کنند. سپس از دانش‌آموزان می‌خواهد که شکل صدای جدید را در کلمات درس پیدا کنند.
 این کلمات عبارتند از: مرغابی، غمگین، جیغ و کلاغ.

فعالیت‌های کتاب «فارسی»

● گوش کن و بگو

۱- چرا لاک پشت از بالا به زمین افتاد؟ چون دهانش را باز کرد تا فریاد بزند.
 ۲- وقتی مرغابی‌ها می‌خواستند پرواز کنند، به لاک پشت چه گفتند؟ هرکسی هرچه گفت لاک پشت گوش نکند و جواب ندهد.

● ببین و بگو

تصویر ۱ - غنچه (آشنایی با رشد گیاهان: دانه، غنچه، گل)
تصویر ۲ - جغد (آشنایی با پرندگان شکاری در شب)
تصویر ۳ - چراغ راهنمایی (آشنایی با مقررات عبور و مرور و قوانین در شهرها)
نکته: بهتر است معلّم یا دانش‌آموز کلمات استخراج شده از تصاویر را روی تابلو بنویسد.

● بگرد و پیداکن

۱- کلمه‌هایی که شکل (غ) دارند. مرغابی، غمگین، جیغ، جغد، کلاغ
 ● به دوستانت بگو
 ۱- چه پرنده‌هایی را می‌شناسی که در کنار آب زندگی می‌کنند؟ لک لک، مرغابی، قو و...
 ● بازی: بهتر است معلّم تعداد بیشتری از کلمات مشترک را به کاربرد.
توجه: «درس آزاد» با راهنمایی، نظارت و هدایت آموزگاران محترم و به کمک گروه‌های دانش‌آموزی تولید می‌شود. بهتر است در این درس به موضوع‌های محلی، بازی‌ها، آداب و مسایل زبانی و فرهنگ بومی پرداخته شود. مشارکت اولیا، شیرینی و لذت تولید دانش‌آموزان را بیشتر خواهد کرد.

درس بیست و دوم : پیامبر مهربان			
۱- آموزش صدا و نشانه (ظ) ۲- آشنایی با اعیاد مذهبی (عید مبعث و...) ۳- توانایی خواندن و نوشتن کلمات با حروف خوانده شده ۴- تشخیص نشانه (ظ) در کلمات مختلف ۵- شناخت «مکه» به عنوان خانه خدا		درک مطلب	
نشانه	کلمات جدید	شعر	شاعر
ظ	ظلم	پیغمبر ما	علی اصغر نصرتی
فعالیت‌های کتاب «فارسی»		فعالیت‌های کتاب «کار»	
۱- گوش کن و بگو: پاسخ پرسش‌های مطرح شده در درس (درک مطلب) ۲- بین و بگو: بیان تصاویری که صدای (ظ) در آنها می‌باشد. ۳- بگرد و پیدا کن: پیدا کردن کلماتی که صدای (ظ) دارند. ۴- به دوستان بگو: آشنایی با جشن‌ها و اعیاد ملی و مذهبی و بیان داستانی درباره حضرت محمد (ص) ۵- نمایش: شستن ظرف در آشپزخانه ۶- کتاب خوانی: نام بردن اسامی داستان‌های هفته گذشته	۱- بنویس: نوشتن کلمه‌ها و جمله‌های مربوط به درس ۲- کامل کن: کامل کردن جملات ناقص با توجه به فعل جمله ۳- جمله سازی: جمله سازی درباره تصویرها و کلمات ۴- مرتب کن: مرتب کردن کلمات درهم ریخته و ساختن جملات مناسب. ۵- پاسخ به پرسش‌های مطرح شده در کتاب و درک مطلب		

روش‌های تدریس پیشنهادی برای آموزش شکل و صدای ظ فعالیت

الف) مفاهیم درس را به شکل متنوع و خلاق در کلاس روشن می‌کنیم و کلمات کلیدی درس، مثل: مواظبت، ظلم را روی تابلو می‌نویسیم.

تصویرهای پیشنهادی

- ۱- بچه‌ها در حال تزیین کردن کوچه
- ۲- پدر با جعبه شیرینی به منزل می‌آید
- ۳- پدر به بچه‌ها هدیه می‌دهد.

۴- روی هدیه، کارتی است که بر روی آن عبارت «عید مبعث مبارک» نوشته شده است.
ب) معلّم از تصاویر بالا به عنوان جورچین نیز می‌تواند استفاده کند.

فعالیت های کتاب «فارسی»

● گوش کن و بگو

- ۱- پیامبر (ص) در چه شهری به دنیا آمد؟ مکه
- ۲- روز مبعث چه روزی است؟ بیست و هفتم رجب روزی که حضرت محمد (ص) به پیامبری

رسید.

● ببین و بگو

- ۱- تصویر ۱ - ظرف (آشنایی با وسایل آشپزخانه)
 - ۲- تصویر ۲ - خدا حافظی (تقویت مهارت های اجتماعی و رعایت ادب هنگام خروج)
- نکته: بهتر است معلّم یا شاگرد، کلمات استخراج شده از تصاویر را روی تابلو بنویسند.

● بگرد و پیدا کن

- ۱- کلمه هایی که شکل (ض ض) دارند؛ مانند: حضرت، مریض، بعضی.
 - کلمه هایی که شکل (ظ ظ) دارند؛ مانند: اعظم، ظلم
- ### ● به دوستان بگو
- ۱- چه روزهایی را می‌شناسی که مردم در آن روزها جشن می‌گیرند؟ جشن های مذهبی مانند مبعث، غدیر، قربان، فطر و جشن های ملی مانند نوروز، ۲۲ بهمن.
 - ۲- داستانی که درباره حضرت محمد (ص) می‌دانی، بگو. (باتوجه به سطح درک و دانش بچه‌ها)
- نمایش: دانش آموزان شستن ظرف در آشپزخانه را نمایش می‌دهند.

* خدایا، زبانم را به گفتن سخن حق، عادت بده.
امام سجاد (ع)

روان خوانی

روان خوانی

در این بخش، چند متن برای روان خوانی انتخاب شده است. روان خوانی‌ها برای تقویت مهارت خواندن، پرورش ذوق و علاقه به مطالعه، ایجاد فرصت‌های مناسب برای تقویت و هدایت عواطف، احساسات، تفکر و گسترش دنیای ذهن و روان دانش‌آموز است. خوب عرضه کردن این بخش، به پرورش ذوق و تخیل و گرایش و نگرش مثبت به زندگی و ارزش‌های دینی، اجتماعی، هنری، ملی و تربیتی بسیار مؤثر است.

